

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТОВУСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Тобешу

«Кавказ кыралны артха тартхан регион туюлдою»

РФ-ни Кырал Думасыны депутаты Адаблы Шагошев бийликте «Идилик» кыонкы юлде «Къабарты-Малкар кырал университети» эмда кырал эл мюк академияны студентлери бла тобешюди эм аланы соруулары жууапла бергенди.

Жыйылыуа сёз бытыр 4-чю декабрде Кырал Думатга депутатланы айыруулары итолганы эмда быыл мартада РФ-ни президентин сайлауу юслеринде барганды. Адаблы Шагошев кыралны башчысын сайлау тийшли даражада бардырылыгыны ишанганды.

«Президентге кандидат Владимир Путин айырууа жылгасы, бир тюрлю чурмуусу кырпалсаа тюрлю», - дегенди. Кыралны башчысына кандидатланы юслеринде айта, Адаблы Шагошев Владимир Путинни программасына энци магъана бергенди.

Путинни «Россия: миллет вопрос» деген статьясы уа, де-

путат оюм этгенден, Кавказда жашагъанлагъа бютюнда магъаналыды. «Бизни регионда кёл халкыны келчинганы жашайдыла. Аны ючюн миллетле аралы халла бла байламлы соруула, жарысула да бизде кёлдоле. Бу статьяда уа алагъа жууапла бардыла», - дегенди. Адаблы Шагошев жуукъ заманда Кавказда жашуу тюрленитиле ийанганды да айтханды. «Болду Кавказны кечиндир тургъан деген миллетчилери аууларын жабаргъа керекди. Биз кыралны артха элтген регион туюлдою, бир 10-15 жылдан мында хал иги жанчына тюрленитиле, мен анга толун ийанам», - деп билдиргенди.

Ол премьерни статьясында миллетлини араларында халла жаны бла кырал структура кыраллыкды дегенди да тюзге санганды. Алай, ол оюм этгенден, «Кабинетде жарашдырылган» программала хайыр келтирил туюлдоле. «Адамла бла ушак бардырмай, кенешмей жарашдырылган программала ишлери туюлдоле», - дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Республикабыз Олимпиаданы отуну эстафетасына хазырлана башлагъанды

КЪМР-ни Правительствоосу кезуле жыйылыууда 20 бергени проект кыбын кёрюгенди. Аны премьер-министр Иван Гертер бардыганды.

Ишни башлардан алгъа ол орта кюн эрттенликде Урван району администрациясыны башчысы Андемирхан Канкова чабуулукъ этилгени, аны биргесине болгъан полицияны өлтюрюлгени айтханды. «Барыгыны да сакъ болургъа чакъырама», - дегенди ол жыйылыууда.

Ызы бла, повесткагъа бир кыууу тюрленуи кийрип, белгилени суюзоге кечгенди. Биринчиден, кырал ырысыны эмда жер бла байламлы халланы министр Хабдулсалам Литидов республиканы ийлигинден Нальчикде Кууиланы Кыясын атык орамда 2-чи номерли юйде юч отулу фатар ша-

Ахыры 2-чи бетдеди.

харгъа берилгени билдиргенди. «Саратова травматологаны бла ортопедияны илму-излем институту» федеральны учреждениегъа уа республиканы клиника больницаны хирургия бөлүмю ийгилик бериле. Министр айтханды, сауукъ сакълау учреждениеда республикада жашагъанлагъа бийик технологиялы операцияны хакъсыз этирилди. КЪМР-ни сауукъ сакълау министрине кыуулгун толтургъан Аслан Ортанов республикада орто-

педия болушукъ керекли адамла кёл болгъанларын эсертгенди. Операцияланы хакъсыз этгенде тышында, институт саусуланы дарманла бла жалчытууу да кеси боюнча алгъаны билдиргенди.

2011-2015 жылгъа жарашдырылган «Жашуу журт» федеральны программаны «РФ-ни субъектлеринде жашуу журтла ишлетуу жаны бла программаланы жашууа бардырла» деген программагъа кыуулгун ючюн,

Ахыры 2-чи бетдеди.

Суратланы Р. МАМИЕВ алгъанды.

Акция

КЪМР-ни Правительствоосу Председателини орунбасарында - донорну картасы

КЪМР-ни Правительствоосу Председателини орунбасары Уналаны Казим, Жаш тюрлю ишлери жаны бла министрствода ишленге, башчылары Султан Хажироко бла бирге, «МР-Дрей» жамуат организацианы келечилери эм волонтерла «Кырал кыуулукъуа донорствода деген акцияга катышхандыла.

Аны бардыруу юсюнден оюу республикада донорство кымылдауу айнтыуу жаны бла конференцияда этилген эди, деп билдиргенди бизге министрствону пресс-службасы канцели. «Кыралны саусулгъа бериге сойген адамланы саны кёбейиргени мен бек ийанам», - деп чертгенди Уналаны Казим. «Донорство ол адамны граждэн эм социальны жууапылыгыны белгисиди, башчыны жашауун сакълагъа себеплик этеди».

Брифинг

Хаталы къара плёнка

Бу кюнде МВД-ны УГИБДД-сыны энци батальонуу бёлүмю томаты полицияны майору Аскер Мореумов энци индзор бёлүмюу башчыны орунбасары полцан аны подполковник Кудайлыны Мурат КЪМР-де Иш ишлени министрствода журналисте бла тобешгенди. Брифингде сёз машиналары терезелерини миаллараны юсюнден барганды.

Белгилесича, аланы къара этил жюрюрге эркилик берилмейди. Алай, анга да къарамай, жалаңда бытыр автоинспекциясында ишленге, автомобильлери миалларына къара плёнка жабышыртып, алай бла право низамгъа бузукулукъ этгенлери ючюн алтышчю кюнчю адамны администрация жууапка тархандыла.

Ма бу шартланы юсюнден айтхан Кудайлыны Мурат ол жорукъгъа сайынмагъанланы асламысы кыуулукъла ишленген жашлары бла кызылгъа, башчына айтханды. «Алтынжаш тёрлю болгъаны эсертгенди. РФ-ни Администрация право бузукулукъланы кодексине кире, машиналары миалларына къара неда тюрлюню плёнкала жабышыртып айланганагъа салынган тазирни адамны 500 сом болгъаны аныгълаты: «Адамла, артык улуу болмагъан тазирни төле, къара миалларын алышдырмай жюрюп турадыла», - дегенди эмда, эштата, ма ол сылтау бла бузукулукъ этгенлени саны азайгъан угайы, кёлден-кёл бла барганын белгилегенди.

Кудай улу былтай техника жорукъ бла да шагъерти этгенди: чархлы транспортну кыор-

кыуусулгунуу Россей Федерацияны Правительствоосу Бегими бла кызын кёрюлген техника регламентинде тохтатылганына кёре, машиналы ар тересини, эки ал эшклерини миалларыны жаркы жиериуери 70 процентден аз болмагъасы керекди. М1 категориялы транспортну арт жанында терезени миалларына алай илтим этилди. Алай ол заманда машинаны эки жанында да тышында арт жанында не бол турганын кёрюлген кюзюле болургъа керекди. Аны бла бирге мизамны миалларына кызын кызын жабышыртып арталыда жарамды.

Аскер Маремкулов а УГИБДД-да кыуулукъ этгенле низамны бузгъанлагъа «Полицияны юсюнден» Федеральны законга кёре кыяллай маариф этууа кызын болгъан кызын аныгъатханды. Кырал автосинектор, машинаны тохтатып, аны терезелерине жабышыртып къара кызын кызын келтиргени эсертгенди, алай этил кыюймазлыгыны юсюнден андан расписка алады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ОЮМЛА, КОММЕНТАРИЙЛЕ

Не кыйын соруугъа да жууап табыллыкъды

РФ-ни Правительствоосу Председатели, Россейни президентине кандидат Владимир Путинни «Россия: миллет вопрос» деген статьясыны эмда Россейни ЮГ жанын халкылары кеси да кызын хан форумуу юслеринде «Алан» жамуат организацианы башчысы Бейпайлан Суфиян бизге кесини оюмун билдиргенди.

Владимир Путин, - дегенди ол, - 23-чю январьда Кисловодскде Россейни ЮГ жанын халкыларыны форумуна катышханды. Анда суюлгени вопроста кёл тюрлю эдиле: миллет тилден бла кыуулганды башлап халкыны араларында келишулюкюу сакълаугъа, регионун социальны сферасын эм экономикасын айнтыуугъа дери да...

Жыйылыууа катышханды премьерге кёл сорула бергенди, ол аланы биринден да кычмагъанды, хар бирине да терен жууапла бергенди. Тобешю юч саргъат тенги бир баргъан эди. Форумга ЮГ хан Север-Кавказ федеральны округланы битеу субъектлери келечилери да кызын хан эдиле. Путин бла бирге федеральны министрле, аны округлада толу эркинлик келечилери да келгенди. Мен акъыл этгенден, жыйылыууда статьяда да миллетле аралы кыуулганы сылтаулары терен суюлгенинде эмда тураа этилгенди. Премьер айтханды, бююнюлукъ миллетлини, дилени араларында келишулюкюу

бузаргъа излегенле кёлдоле. Бу процессле деменили совет кырал чачылгандан сора башлангандыла. Ол, Шимал Кавказ Россейни бир кесиги болганын чертип, аны субъектлери болушукъ этилгени да белгилегенди. Ол а Кавказын жалчыты туюруу тырарга тийишледи деп кычырып айлангандыла жууапды. Кавказгъа жаны кыралны башха регионлары бла тең болушукъ этилди.

Путин ислам дуния бла байламлы кыуурагынына, анга башмагъана бергенине мен бек бюсюрөгем. Аны Россейин ислам организациаларыны ишлери кызын хан, дилени араларында байламлы кыуурагъа итинген Шимал Кавказда халны иги жанына тюрлендирге себеплик этеркиди.

Премьер этноссланы тургъан жерлери айыруулада кереклиси юсюнде да айтды. Кавказын ол жаны бла онглары улдуула: сёз туризмини, курорт-рекреацияны, сауукъ кюлчелендирюу амаланы юслеринден барды. Биз, регионда жашагъанла да, аланы айнтыуугъа тири кызын хан керекби.

Статьяда миллетлени ишлери жаны бла кырал орган кыууру юсюнде да барды сёз. Аны магъаналыгъын форумда да белгилегенди. Жамуат организацила былай структураны юсюнде вопросу дайым да кёрюредиле. Ол миллетле аралы халлада проблемаланы кетериге

болушукъ эди. Ала уа бююнюлукъ кыралны битеу субъектлеринде да бардыла. Жуукъ заманда ол орган кыуулар деп ышанам.

Коррупциягъа кыажу юрешде да премьер энци магъана бергенди. Бу кыужур ишден жалаңда тазирле бла кыуулукъ туюлюбю. Ишге киргенде, башха жумушларыны толтурама дегенде да ултухасыз болмайды. Ол а ахырада жарамлыкъ ишди, дегенди Путин. Мен акъыл этгенден, ултуханы, ол власть органды, кюч структуралада, башха жерде ишлесин, битеу молкюн кыралгъа сыярыртып, кесин да угуловный жууапла тартыргъа тийишледи.

Радикалны кюч РФ-ни президентин айыруулары алланда кыралда кыуула ачаргъа делдиле. Кырал Думатга депутатланы айыруулада этилген кемчиликлени хайыранып, жамуатуны төндирге сюедице. Кесигиз да кёрген болурсуз, айырууладан сора чиновниклени, жамуат кыуулукъланы бир кыуууу АБШ-ны пососу бла тобешип, аны бла кенешгендерин.

Ол неге ушанганы ишди? Россей - деменили кыралды, проблемаларыны кесибиз да тамамлаулыкъбыз, тышында болушукъ этилгени да. Болотный майданда, Сахаров атын южюртген орамда болган жыйылыууда да кёл проблемаланы кёрюлгенинде.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жантылыкъла

Магъаналы иш

Кеме адмирал Арсений Головкину атын жюрюторюкюду

1-чи февральда «Северная верфь» завода «Адмирал Голово» деген фрегат ишлени башланганды, деп билдирди бизге КЪМР-ни Санкт-Петербургда попредствосуу пресс-службасынан.

Флотда жюрюген төреге кёре, кемелге белгили адамланы атыран атуу юсюнде бегиме РФ-ни Аскер-темиз флотуу Баш командуюшисин адмирал Владимир Высоцкий кырал салганды. Жангы фрегатка тын жерлешиб Арсений Головкину (1906-1962 ж.ж.) аты аталганды. Белгили аскер кыуулукъу Улуу Ата журт урушда Север флотга башчылыкъ этгенди. Алгъына «Адмирал Голово» деген ракеталы крейсер болганы эмда 1964-2002 жылда Кыра тенгиз флотга жоюу айланганды. Къабарты-Малкар а кёл жанын анга шешлик этил турганды.

Бизни кюр.

Конкурс

Сауукълу жашауу жорукъларына юйретедиле

КЪМР-ни Жаш төлюню ишлери жаны бла министрствосунда «Сауукълу жашауу сайлабыз» деген 4-чю республиканы конкурсу итолгы чыгарылгандыла. Анга видеоролик, класс сагъатланы сценарийлери эмда жаш төлюню сауукълу жашауу жорукъларына юйретген башха материаланы бериге болукъ эди, деп билдирди бизге министрствонуу пресс-службасынан.

«Стимул» жамуат организацианы башчысы Александр Коческов конкурса кызын хан «жорукъларына ичиге, тотонгем кыажу ишлери магъаналы эм сейир болгъанларын белгилегенди. «Жаш адамла бла проблемагъа сууукъ кёзден кырамагъанлары бек кыуандырады, ала бу кыйынлыкны сынгагъан тенгилери болушугъа сюедице, аны таза жорюген этгенлери кёрюлгун турады», - дегенди.

Конкурса келген ишле уа, кертиси бла да, сейир эдиле: алада кызын жашуу болукъла тошген ишлени бла кызын фермер ишле тартыргъа, алага спорт эришуле кыуурагъа болуугъа айтханды.

Жюри бютюнда бек Прохладна эч Бахсан райондан жаш адамла тири болгъанларын белгилегенди. «Конкурс тертюнюкере бардырылады, быыл анга Краснодар крайны Тихорецк району командасы да кыууланганды. Алай бла биз регионла аралы даражакъ чыкъгъанбыз», - дегенди министрствонуу жаш адамла бла социальны-просфилатика иш бардыруу жаны бла бёлүмюню башчысы Аслан Текуев.

Бизни кюр.

Къайгырыу

Ата-аналагъа талпыкъларына консультация пунктла

Нальчикде гиче жашчыкъланы бла кызыкъланы 95 проценти сабий садлагъа жорой эседе да, кызынлары бир тюрлю сылтау бла юйнергенде турадыла. Болсада аланы шолгъа хазырларча онгла кыуурадыла. Шахарны жер-жерли администрациясыны Билим бирини департаментини ата-аналагъа болушукъларына консультация пунктла ачарыканды. Департаментини баш специалист Таркис Шомжаева аныгъатханды кёре, бусагъатда жарашдырыла тургъан «Нальчик шахар округда шолгъа дери билим бирини муниципальны системаны айнтыуу» деген программаны келечилери хар микрорайонда ата-аналагъа сабий садлада бла программа-жылада энци пунктла болукъдула. Учурденяланы ишчилери алагъа сабийшери курс программалар арха кызын хан керекли материаланы, методикаланы сайларга болушукъларында, 2002-2004 жылда 71-чи номерли программагъа блис 48-чи номерли сабий садла былай практика жетишмели бардырылганды. Мындан ары ол хайырлы болуруна ышанабыз, дегенди ол.

Нальчикни жер-жерли администрациясыны пресс-службасы.

Культура

Бек иги тепсеучюле белгиленилгенди

Кёл болмай 13-чю номерли гимназияда шахар даражада бардырылган тепсеу коллективлени араларында «Душа тазына» атын эришюню биринчи этапы болгъанды. Аны Нальчикни Билим бирини департаментини кыуураганды. Анга битеуроссей эришуледе хорлагъан Роман Наугод, Мартин Тхамокос, Аслан Дахмишес башчылыкъ этген шолканы, гимназияланы тепсеу ансамбльлери кызын хан.

«Миллет тепсеу» номинацияда биринчи жерни 1-чи номерли гимназияны «Горянка» коллектив (14 - 15 жыл) алгъанды. 16-17-жылкъланы араларында 13-чю номерли гимназияны «Насын» ансамбли хорлаганды. Саугъала артыкда кёл «Миллет тепсеуе сол халда баруу» деген экинчи номинацияда жеткенди. Гичелени санында «Джагуакузи» солистери Фатима Кумшешева бла Астемир Пшигуос эм «Къан» ансамблден Диана Согова атыр болганды. Тамата кыууада уа «Зори Кавказын» тепсеучюлери Азрет Позов, Бююлюканы Илим эм Асият Кудхова биринчиликни башчалагъа жибергенди.

«Классикалы тепсеуде» эришлени бир номер да кёрюлгенинде. «Бюгонючю тепсеуде» уа уллуланы, гичелени кыууларында да биринчи жерлеге тийиш болгъан чыкъмагъанды. Ючюнчюге уа 32-чи номерли шолкуну «Ювента» аты коллектив ие болганды.

Мында хорлагъанла келерин республиканы эришюде сынаркыдыла.

Юлия БЕКУЗАРОВА.

Нальчик шахарны администрациясыны пресс-службасы.

Шимал Кавказ кюн сайын 2 бет

Мардады неге да кыуат берген 3 бет

Атаны хазнасы 3 бет

Жыр эшитилген жерде жарыкълукъ, кыууанч 4 бет

